

دستورالعمل اجرایی موضوع ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی ناظر بر نحوه انتخاب، آموزش و شرایط بازرسان در خصوص نحوه انتخاب، آموزش و شرایط بازرسان مصوب هیئت وزیران

تاریخ تصویب	تاریخ ابلاغ	شماره نامه ابلاغ
۱۳۹۹/۰۳/۱۹	۱۳۹۹/۰۴/۰۷	۱۱/۵۷۳۹۲

مقدمه

به استناد ماده (۵) آیین‌نامه اجرایی قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی مصوب هیئت وزیران به شماره ۵۵۶۸۶/ت/۶۶۱۲ مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۳۰، دستورالعمل نحوه انتخاب، آموزش و شرایط بازرسان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به منظور مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی به شرح زیر تصویب شد.

ماده ۱. تعاریف و اختصارات

قانون: قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی مصوب ۱۳۹۶؛

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛

مؤسسه: هر یک از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی مصوب شورای گسترش وزارت و سایر مراجع قانونی؛

آیین‌نامه اجرایی: آیین‌نامه اجرایی قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی مصوب ۳۰ مرداد ماه ۱۳۹۸ هیأت وزیران؛

معاونت حقوقی: معاونت حقوقی و امور مجلس وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

ماده ۲. شرایط بازرسان

رؤسای مؤسسات منتخب معاونت حقوقی، ظرف مدت مقرر و به تعداد نفرات اعلام شده، افراد واجد شرایط زیر را به عنوان بازرس به این معاونت معرفی می‌کنند:

۱-۲. عضویت رسمی مؤسسه ترجیحاً به عنوان هیأت علمی؛

۲-۲. داشتن حداقل ۴۰ سال سن؛

۳-۲. داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری در یکی از رشته‌های حقوق یا حداقل ۱۰ سال سابقه کار در امور

پژوهشی؛

۴-۲. نداشتن سابقه محکومیت انتظامی یا اداری؛

۵-۲. آشنایی با فعالیت‌های پژوهشی و موازین اخلاق در پژوهش.

ماده ۳. نحوه انتخاب بازرسان

۱-۳. معاونت حقوقی، پس از بررسی سوابق و مدارک افراد معرفی شده، متناسب با تعداد مؤسسات فعال،

اعضای هیئت علمی و دانشجو در هر استان، از میان معرفی شدگان تعدادی را انتخاب و وفق ماده (۹)

آیین‌نامه اجرایی «احراز عنوان ضابط دادگستری» مصوب ۱۳۹۸/۰۶/۰۱ قوه قضاییه، جهت «آموزش و

دریافت گواهینامه طی دوره آموزشی»، به قوه قضاییه معرفی می‌نماید.

۲-۳. برای آن دسته از معرفی‌شدگان که موفق به فراگیری مهارت‌های لازم می‌شوند، حکم «بازرس» توسط معاونت حقوقی و نیز «کارت ضابط خاص» وفق ماده (۱۲) آیین‌نامه اجرایی «احراز عنوان ضابط دادگستری» به دستور دادستان، توسط وزارت صادر می‌شود.

ماده ۴. توانمندسازی و آموزش بازرسان

معاونت پژوهشی وزارت مکلف است با همکاری معاونت حقوقی به منظور ارتقای سطح کارایی و اثربخشی فعالیت‌ها و توانمندسازی آنها در ایفای هرچه بهتر تکالیف محول، برای بازرسان برنامه‌های آموزشی با محتوای آشنایی با مبانی و انواع پژوهش، استانداردها و موازین اخلاق در پژوهش، حقوق مالکیت فکری، مهارت‌های تخصصی رایانه‌ای و فضای مجازی و نظایر آن را طراحی و برگزار نموده و گواهی صادر کند.

ماده ۵. نحوه بازرسی

۱-۵. مؤسسات در صورت مشاهده شواهد و قرائن ارتکاب تقلب در تهیه آثار علمی در حوزه فعالیت خود مکلفند مراتب را کتباً به معاونت حقوقی منعکس و تقاضای بازرسی کنند. معاونت حقوقی پس از بررسی و احراز لزوم اعزام بازرس به بنگاه‌ها، اماکن و مراکز موضوع تبصره ۲ قانون، مجوز بازرسی را صادر می‌کند.

۲-۵. بازرسان وزارت می‌توانند پس از تأیید معاونت حقوقی، به منظور کشف فعالیت‌های متقلبانه موضوع ماده واحده قانون، به بنگاه‌ها، اماکن و مراکز موضوع تبصره (۲) قانون مراجعه و اقدام به بازرسی کنند.

تبصره ۱: مؤسسه متبوع بازرس موظف است پس از صدور جواز بازرسی از سوی معاونت حقوقی، با اعطای مأموریت به بازرس جهت انجام وظایف محوله موافقت کند.

۳-۵. بازرسان مکلفند در جرایم غیر مشهود، مراتب را برای کسب تکلیف و اخذ دستورهای لازم به دادستان اعلام کنند و در جرایم مشهود، تمام اقدامات لازم را به منظور حفظ آلات، ادوات، آثار، علایم و ادله وقوع جرم و جلوگیری از فرار و یا مخفی شدن متهم و یا تبانی، به عمل آورده و تحقیقات لازم را انجام دهند و بلافاصله نتایج و مدارک به دست آمده را به اطلاع دادستان برسانند. همچنین چنانچه شاهد و یا مطلعی در صحنه وقوع جرم حضور داشته باشد، نام، نشانی و شماره تماس و سایر مشخصات ایشان را اخذ و در پرونده درج نمایند.

ماده ۶. بازرسی در خارج از حوزه صلاحیت محلی

در صورت ضرورت انجام مأموریت بازرسی در خارج از حوزه صلاحیت محلی، بازرسی تحت نظارت و تعلیمات دادستان شهرستان مربوطه انجام می‌شود.

ماده ۷. نظارت بر عملکرد بازرسان

دفتر حقوقی معاونت حقوقی، بر عملکرد بازرسان موضوع این دستورالعمل نظارت می‌کند. دفتر حقوقی این معاونت می‌تواند وظیفه نظارت بر عملکرد بازرسان را در استان‌هایی که مناسب بداند از طریق دفتر حقوقی دانشگاه معین استان مربوطه اعمال کند.

به منظور نظارت بر حسن عملکرد بازرسان، گزارش نتایج اقدامات مربوط به بازرسی از اماکن و بنگاه‌های موضوع تبصره (۲) قانون باید هر شش ماه یک بار به وسیله بازرسان یادشده تهیه و به معاونت حقوقی ارسال شود.

معاونت حقوقی گزارش عملکرد بازرسان را ضمن ارسال به کارگروه اخلاق در پژوهش وزارت، به استحضار مقام عالی وزارت می‌رساند.

چنانچه بازرسان به تشخیص معاونت حقوقی، فاقد شرایط قانونی گردند، ضمن لغو حکم بازرس مزبور وفق قوانین و مقررات، مراتب جهت ابطال کارت ضابط خاص به دادستان شهرستان مربوطه اعلام خواهد شد. در صورت وصول گزارش تخلف بازرسان، مراتب از طریق رئیس مؤسسه متبوع بازرس، به معاونت حقوقی منعکس می‌شود. این معاونت پس از بررسی‌های لازم، گزارش موضوع را حسب مورد به مراجع ذی‌صلاح قانونی جهت رسیدگی ارسال می‌کند.

در صورت صدور حکم قطعی مبنی بر ارتکاب تخلف از سوی بازرسان، نسبت به ابطال کارت ضابط خاص وفق بند (۳) اقدام خواهد شد. مؤسسه مربوطه موظف است ظرف حداکثر یک ماه از تاریخ لغو حکم بازرس، فرد جایگزین را جهت طی مراحل قانونی به معاونت حقوقی معرفی کند.

ماده ۸. مدت مأموریت بازرسان

مدت مأموریت بازرس مطابق ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی قانون، ۲ سال است. تمدید حکم بازرس برای یک دوره دیگر منوط به درخواست مؤسسه متبوع بازرس و تأیید معاونت حقوقی است. در صورت عدم تمدید مأموریت بازرس، مراتب جهت ابطال کارت ضابط خاص به دادستان شهرستان مربوطه اعلام می‌شود.

ماده ۹. نحوه جبران خدمات بازرسان

مؤسسه متبوع بازرس مکلف است با استفاده از اختیارات حاصل از ماده ۲۵ آیین‌نامه مالی و معاملاتی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری نسبت به جبران مالی خدمات بازرس اقدام نماید.

ماده ۱۰. تأمین امکانات و نیروی انسانی

معاونت‌های ذی‌ربط وزارت و رؤسای مؤسسات موظفند در راستای اجرای این دستورالعمل در چارچوب ساختار و تشکیلات موجود، نسبت به تأمین امکانات و نیروی انسانی مورد نیاز تمهیدات لازم را پیش‌بینی کنند. این دستورالعمل در ۱۰ ماده و ۱ تبصره تدوین شده و در تاریخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۹ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از زمان ابلاغ لازم‌الاجراست.